

Тайната на пчелния говоръ.

Щомъ цвѣтата наново цѣфнатъ и и замиришатъ, пѣргавитѣ пчели ревностно ще почнатъ да кацатъ отъ цвѣтъ на цвѣтъ, за да смучатъ сладкигѣ сокове. Вие всички знаете, че частъ отъ този сокъ имъ служи за храна, а другото занасятъ въ кошара си, за да нахранятъ тамъ гладнитѣ свои сестри, или да напълнятъ клеткитѣ на тѣртеитѣ. Чули ли сте вие, какъ малката пчела, която е открила единъ натегналъ отъ медъ цвѣтецъ, известява на своитѣ сестри за скъпоценното откритие, за да побързатъ и тѣ къмъ цвѣта? Единъ прочутъ ученъ, университетския професоръ фонъ Фришъ, много години подредъ съвсемъ точно е наблюдавалъ пчелитѣ и при това е открилъ тайната на тѣхния говоръ. Ако една пчела е намѣрила богата храна и се завръща въ кошара съ сладкия си товаръ, тя изпълнява върху медната пита единъ видъ „кржговъ танцъ“. Тя ситни съ бързи крачки около кржга, изведнажъ прави едно обръщане назадъ и изтичва по нататъкъ въ обратна посока. Следъ това се обръща, продължава отново танца, който може да трае нѣколко секунди, половинъ минута, а по нѣкога и една минута. Най-сетне спира съвсемъ. Бързо танцовачката напуска кошара и бърза пакъ къмъ това цвѣте, въ което тя е намѣрила богата храна. При нейнитѣ луди обръщения, естествено танцуващата пчела се сблъсква съ другитѣ кошерни жители, които поставя въ голѣмо възбуждение и тѣ побързатъ да проследятъ танцуващата другарка. При това тѣ се докосватъ съ осѣзателнитѣ си части усьрдно и къмъ задната частъ на коремчето ѝ. Отъ време на време нѣкоя отъ тѣхъ напуска кошера

проследява танцуващата пчела и отлита къмъ мѣстото на храната. Ако се завърне и тя богато натоварена, почва и тя сжщо тѣй възбудено да танцува, сжщия танцъ, който танцува и откривателката на хранителния изворъ. Днесъ ние знаемъ, че това е даване на знакъ. Съ този танцъ пчелата казва: „Внимание! Азъ намѣрихъ единъ хранителенъ изворъ!“ Пчелата, която донася тази радостна вестъ, носи винаги съ себе си благоуханието на цвѣтето, отъ което е брала медоносната храна. Кошернитѣ другарки го усѣщатъ, когато изследватъ танцовачката съ чувствителнитѣ си части. И когато тѣ изхвъркнатъ, най-напредъ търсятъ въ близкитѣ околности до кжщата си тази миризма, а после въ по-далечнитѣ околности, тѣй като тѣ задържатъ въ паметта си здраво тази миризма: чрезъ съобщителния си танцъ тѣхната другарка имъ е обещала богата гощавка. (Пчелитѣ забелязватъ миризмитѣ много по силно отъ насъ хората. Това е установилъ професоръ фонъ Фришъ въ многобройнитѣ си и извънредно трудни опити).

Щомъ възбуденитѣ сътрудници се завърнатъ вкжщи отъ гощавката на богатия съ сокъ цвѣтъ, тѣ сжщо почватъ да танцуватъ, и все по-голѣмъ брой отъ кошернитѣ жители бързатъ навънъ и тѣ да помогнатъ и събератъ запаси. Ако храната въ цвѣта намалѣе, изчерпана отъ многото гости, тогава завръщащитѣ се пчели повече не танцуватъ. Макаръ че сж се измжчили много при смукането, стомахътъ имъ е останалъ наполовина празенъ; и затова нѣма смисълъ да отиватъ вече при използвания цвѣтъ.